VEROHALLINTO
Esikunta- ja oikeusyksikkö
Lauri Luukkonen

11.01.2023

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Lausunto koskien hallituksen esitystä sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi
HE 320/2022

Voittoverot ovat toteutettavissa suunnitellussa aikataulussa

Lausuntona verojaostossa käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen koskien sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaista voittoveroa, esitän Verohallinnon puolesta kunnioittaen seuraavaa.

Vaikutukset Verohallinnon toimintaan on kuvattu asianmukaisesti ja esitys on toimeenpantavissa. Verohallinto esittää seuraavat yksityiskohtaisemmat huomiot tietyistä esityksen osalta tehdyistä ratkaisuista:

- Esityksen mukaan sekä sähköalan että fossiilisten polttoaineiden alan erityisverotus perustuisi elinkeinoverolakiin. Soveltuvin osin noudatettaisiin pitkälti verotusmenettelylakia, minkä lisäksi myös muita esitetyn uuden veron käytännön ratkaisuja on haettu paljon jo olemassa verojärjestelmän elementeistä. Verohallinto pitää näitä ratkaisuja perusteltuina.

- Tästä huolimatta sääntely edellyttää kuitenkin täysin uudenlaisen ja itsenäisen verojärjestelmän rakentamista, jota sovellettaisiin samanaikaisesti niin yhtymiin, yhteisöihin kuin luonnollisiin henkilöihinkin. **Vaikka lakia sovellettaisiin verovuonna 2023 toimitettavassa verotuksessa, esityksen mukaan veroilmoitus annettaisiin ja vero määrättäisiin sekä kannettaisiin jälkikäteen vuoden 2024 aikana. Verohallinto pitää tätä aikataulua perusteltuna ja välttämättömänä: näin Verohallinnolla on riittävästi aikaa toteuttaa uusi vero käytännössä**. Verohallinto myös korostaa, että jo nyt on selvää, että esimerkiksi mahdolliset ohjeistukset sekä lomakkeet tulevat valmistumaan vasta sen jälkeen, kun sääntelyn soveltaminen on jo alkanut.

- Verohallinto pitää kertaluontoisen veron toteutettavuuden osalta hyvänä ratkaisuna, että on pyritty yksinkertaistuksiin, kuten siihen, ettei aiempien vuosien tappioita ole säädetty vähennyskelpoisiksi. Tappiontasaus edellyttäisi käytännössä takautuvaa verotettavan tuloksen laskemista erityisesti sähköliiketoimintaa harjoittaville yrityksille joko yhden tai useamman vuoden ajalta. Verokaudeksi on valittu verovuosi ja näin verotuksessa voidaan soveltuvin osin hyödyntää esimerkiksi säännönmukaisen elinkeinoverotuksen poistolaskentaa, johon ehdotetun sääntelyn poistolaskenta on tarkoituksenmukaisesti sidottu. Tarpeellisena ja perusteltuna yksinkertaistuksena Verohallinto pitää myös sitä, että sähköalan voittoveron määrää laskettaessa ei sovelleta EVL 18 a ja b §:n korkovähennysoikeuden rajoittamista koskevaa sääntelyä.

- Lainsäädäntöä on valmisteltu erittäin kiireellisellä aikataululla. Verohallinto huomauttaa, että näin nopeaan sääntelyn valmisteluun liittyy väistämättä mahdollisuus siihen, että laadittuja pykäliä joudutaan soveltamaan ennalta suunnittelemattomiin tilanteisiin. Tämän takia sääntelyn kaikkia vaikutuksia eri tavoin toimiviin verovelvollisiin ei voida kattavasti etukäteen ennakoida.

- Verohallinto huomauttaa myös, että esitykseen on lisätty lausuntokierroksen jälkeen myös sääntelyä monimutkaistavia uudenlaisia elementtejä, kuten uudenlainen konsernikohtainen tappiontasausjärjestelmä. Vaikka tämäkin on toteutettavissa, Verohallinto toivoo pysyttäydyttävän mahdollisimman pitkälti elinkeinoverotukseen jo pohjautuvissa veroratkaisuissa sen sijaan, että luotaisiin täysin uudenlaisia ratkaisuja.

Lopuksi Verohallinto esittää, ettei sääntelyä enää olennaisesti muutettaisi. Mikäli muutoksia kuitenkin edelleen harkitaan, toiveena on, että myös Verohallintoa kuullaan vielä asiassa. Yksityiskohdilla voi olla hyvin suuri merkitys käytännön toteutuksessa ja pahimmillaan nopealla aikataululla tehtäviin muutoksiin liittyisi riski käytännön toteutuksen huomattavasta vaikeutumisesta tai jopa vaarantumisesta.

Lauri Luukkonen
Johtava asiantuntija